

Antisemites: invasió subtil

2005-02-11 13:00:15

P. Bonnín, J.B. Culla, V. Martí, J.F. Mira, M. Pessarrodona, P. Rahola, V. Villatoro

Antisemitisme després d'Auschwitz

Edicions 3i4, València, 2004

Existeix un consens generalitzat entre el progressisme occidental –extensible a bona part de la premsa i de l'opinió pública– a l'hora d'aproximar-se al conflicte entre els dos principals habitants de Palestina. Un consens que comença des del nom que s'atorga als uns i als altres –palestins tots, al cap i a la fi– i s'estén al repartiment dels papers de bo i de dolent o dels drets i dels deures. Per això, és difícil referir-se a aquest volum sense fer una sèrie de consideracions prèvies; tantes, que ocuparien més espai del que disposem per abordar-ne el conjunt. Perquè referir-se a l'antisemitisme, a Palestina, a Auschwitz, sempre –però especialment ara– és arriscar-se a rebre per un costat o per l'altre. I perquè l'obra planteja un debat sobre un tema mai no suficientment abordat, sense embuts i des d'una posició certament incòmoda en la nostra societat com és la defensa de l'estat d'Israel. Condicions que, al mateix temps, la fan absolutament recomanable, més enllà del fet que pertany al terreny pantanós de l'opinió, que –evidentment– no ha de ser necessàriament compartida. Sobretot si aquesta prové de diferents autors i s'expressa des de posicions també diferents, conformant un conjunt necessàriament irregular.

En una època marcada per allò que s'ha anomenat el *revisionisme* –en tantes ocasions simple i vergonyós *negacionisme*– cal recordar una vegada més que Hitler no va dissenyar la *solució final* del no-res, sinó que va portar a l'extrem més brutal un sentiment que ja era preexistent, culminant un camí que havia començat a ser recorregut molt abans. L'exemple del conflicte de Palestina no és sobrer: bona part de l'opinió pública tenim una noció dels fets i dels actors que no té comparació possible amb la perplexitat amb què assistim a la majoria dels conflictes que es generen al món; una clara noció que és, en efecte, una *il·lusió d'entendre*, manllevant l'encertada expressió que serveix de títol a l'article de Villatoro: “No és el conflicte més greu ni més llarg del món. No és el que té assignats papers més clars entre les parts. No és el més sagnant. El grau d'injustícies que s'hi cometen no supera el de molts altres conflictes. La diferència és que aquest té per protagonistes els jueus. I, per tant, que l'opinió pública occidental es considera amb eines, amb instruments, amb esquemes, que li permeten explicar-lo”.

Així doncs, el volum denuncia el sistema causal edificat sobre els tòpics seculars al voltant del poble jueu que tenen ara nova versió aplicable –sobretot, encara que no exclusivament– a Palestina i al suport acrític a la causa àrab. “Els jueus són estrangers a la terra d'Israel [...] portats per les potències europees per culpa de la mala consciència de l'Holocaust [...] i els han injectat en terra àrab”: és, efectivament, una enunciació molt aproximada del tòpic probablement més arrelat en la societat occidental; els clixés adjudicats als jueus, perpetuats al llarg dels segles, readaptats a les diferents circumstàncies històriques, i que articles com els de Joan B. Culla i Pere Bonnín –especialment– desmunten com un castell de naips. El primer –“Sionisme: radiografia d'un concepte demonitzat”– una revisió històrica des dels inicis del moviment sionista fins a la complicada actualitat del conflicte, mesurada, i amb dades que sorprendran a molts lectors. I el segon –“La judeofòbia latent a l'ONU”– centrat en les actuacions que l'ONU ha adoptat en el conflicte i que han anat majoritàriament en contra d'Israel com no ho han fet amb altres estats en situacions similars.

Tanmateix, massa vegades, desmuntar una fal·làcia esdevé una defensa de l'oposada des de postulats idèntics; i en aquest cas, algun autor recorre a l'equació fàcil i tan acrítica com tots els tòpics sobre els

Pere Calonge • Ex-Libris

<http://www.perecalonge.com/exlibris/>

jueus que iguala intel·lectuals d'esquerra amb antisemites, *orfes* de totalitarismes i antiamericans, enaltidors en la distància dels cadells de Bin Laden i de Hamàs. I l'exemple –la diana de les ires– és Saramago: el pecat?, haver comparat Palestina amb Auschwitz. De ben segur que hi ha motius suficients per no avalar aquesta comparació, però sembla evident que no és el que s'esgrimeix ací una vegada i una altra, sintetitzable en la formulació *si han patit un Holocaust estan immunitzats de la possibilitat de ser-ne agents d'un altre*. De la mateixa manera que, dins d'un conjunt que hem qualificat d'irregular, destaca –en negatiu– algun text que reverteix el tòpic sionista amb un plantejament que, de creure la llarguíssima llista d'antisemites que ens envolta, justificaria de sobres el títol d'aquest comentari.